

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:
 Helyben: Megyédévre . . . . . 3 korona
 Magyarországra 12
 Külföldre 20

Felolós szerkesztő:
 Rudnyánszky Gyula.

Kiadó laptulajdonos:
 G á s z l ó J ó z s e f.

Egyesületi ár 4 fillér.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Debrecen, Csapó-u. 9. — Telefon 275

Feltámadás!

Irta: **Koncz Ákos.**

Kétezer évvel ezelőtt az Igazság emberi porsátort vett magára és eljött a földre, hogy megváltsa a bünbe esett emberiséget. Harminchárom évig járta a Golgotát, míg végre látszólag győzedelmeskedtek ellenségei és az Igét keresztre feszítették.

És ez a kereszt lett az emberiség reménye és üdve. A keresztben elhunyt Istenember tanítása, tanításának bölcsesége elterjedt az egész világon és mikor a világ Megváltója harmadnapra feltörte sirjának zárait és isteni ajkairól elhangzottak e szavak: *Én vagyok a feltámadás és élet . . .* egy új korszak nyílt meg az emberiség számára a boldogság édes sejtelmével, a megelégedés derűjével és az emberi méltóság oltárra helyezésének törekvésével . . .

Az eszme tehát feltámadt sirjából . . . Erejét nem lehetett lekötni a durva hideg kölappal. És mivel az eszme isteni volt, ragyogó fénye ahhoz sem maradt volna a sötét üregben, ha a világ romjai alá temették volna.

És az eszme feltámadása után megkezdte hódító körutját. Hadviselése a meggyőzés hatalmára volt építve. Nem vitt a küzdelembe öldöklő fegyvereket, utját nem jelezte vér és a legyőzöttek pajszava, hanem az eszme hirdetése nyomában hit fakadt a szivekben, remény zöldre vált a lelkekben és a cselekvő, élő szeretet jótékony melege ömlött szét az eddig szeretetlen világon.

Megtanult a világ a feltámadott Istenember megnyílt sirjánál: hinni, remélni és szeretni . . .

Az Istenségből szétáradó világosság azonban nem tetszett azoknak, kik a romlás munkáját végez-

ték a földön. Az Igazság tanítása vádirat volt az ő életük ellen. Elvakultságukban tehát ki akarták oltani a napot és tagadva az eszme megdicsőülését, az Isten lelke által megszállott apostolok életére törtek. Vakságukban legázolták a kereszténység ifju hajtásait, fejszét fogtak az igazság gyökerére és dőreségükben azt hitték, hogy a fellobogó máglyák tüzeiben és az emberi gonoszság által kieszelt kínzásokban az örök Igazság elhervad.

Ámde az eszme égett, de mint a bibliai csipkebokor el nem hamvadt. A tűz meg nem emésztette, hanem inkább fényessé, tartóssá tette. És mikor megszűnt az üldözés véres ostorának suhogása, az új vallást a rideg bölcsélet fegyverével akarták az emberek lelkéből kiirtani és mintegy az Igazság lelkét megölni. Ez sem sikerült és a Megváltó tanítása a vérzivatarok és üldözések tengeréből kiemelkedve kétezer év óta ad erőt, megnyugvást, a szenvedésekben vigasztalást, a boldogoknak szeretet és a szegényeknek ez élő szeretetben részesedést.

Az Igazság sorsa küzdés volt a földön mindenha . . . Ostromolják, bántják, de megdönteni nem tudják. Az elme gonoszsága szeretné eltemetni, a szív romlottsága óhajtaná kioltani, de fénye ég és lobog oltahatatlantul.

Óserő az Igazság, az Isten lelke. Lombos fa, beleültetve az erkölcsi világba. Lombját, leveleit durva kezek, hitvány lelkek megtépdeshetik, de törzsének gyökere az Isten szívébe nyulván vissza, nem irtható ki sohasem. Ezért nem halt meg az isteni eszme a vérkeresztben, a Golgota ormán és ezért győzedelmes az Igazság még akkor is, midőn ádáz harcokban milliók fordulnak ellene.

Üldözött és feltámadott Igazság legyen utad a világban mindenkor diadalmas. Égesd el lángoddal a bűnt. Emeld fel tiszta hókarodon azt, ki neveddel és nevedben küzd. Hatalmad fénye ragyogja be a világot és életed legyen örök. Jogod van a halhatatlanságra, mert egy vagy az Isten lelkével. Győzzed meg a világot, hogy te vagy az erő, a hatalom és az erények koronája. Nélküled nem tiszta az eszme, homályos a gondolat és nyugtalan a szív. Fároszi láng vagy a világon és halaha kialudnék napod. mélységes sötétségbe temetkeznek az emberiség.

Álljunk lélekben a Megváltó sirjáról elhengerített kösziklára és hirdessük az Igazság diadalát. Alleluja! Alleluja! És hirdetvén a diadalt, kövessük az Igazság szózatát, mert nem azé az üdv, ki szereti, hanem aki követi az Igazságot.

Alleluja . . . Alleluja!

Az új ipartörvény.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, április 2.

Eszteendő óta folyik a mozgalom az 1884. óta hatályban lévő ipartörvény módosítása érdekében. Előjáróban az országos iparegyesület nyilatkozott meg s sürgetvén az ipartörvény revízióját, majd a kereskedelmi és iparkamarák, ipartestületek következtek annak a hangoztatásával, hogy a fejlett ipari viszonyok a vonatkozó törvény sürgős reformját teszik szükségessé. Kongresszusok is voltak ebben a tárgyban és az idők folyamán nagy anyaghalmoz gyűlt egybe a kereskedelmi miniszteriumban. A földolgozás javarészből megtörtént. Sztéryi József miniszteri tanácsos végezte. Egyik része a munkának, még pedig az, amelyik az eddigi magyar ipartörvények tartalmát ösmerteti és az összes konkrét

TOLNAI DANIEL

Debrecen, Piac-utca 49 szám.

o a főpostával szemben, o

ajánlja legnagyobb választéku raktárát, férfi-, női- és gyermekcipőkben.

Legjobb minőség

Ocsó árak

kívánságokat felöleli, még ennek a hónapnak a folyamán jelenik meg. Ez az első komolyabb lépés az ipartörvény revíziójára, a mely benne van Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter programjában, a melyet a kereskedelmi tárca költségvetésének tárgyalásánál fog majd kifejteni.

Az osztrák zavar.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, április 2.

Régóta pihent el elannyira a magyar politika, mint az idej husvét. Mi, úgy a hogy rendben volnánk, de nem úgy Ausztria, a hol nagyobb a zavar, mint valaha.

Pedig ott is meg volna a békére való hajlandóság, a cseheknek azonban nem tetszik Körber dr. politikai személyisége és e miatt nem kötnek békét.

Körber nagy vereséget szenvedett legutóbb a Reichsratban. A cseheket támogatják az összes szláv pártok, suba alatt a lengyelek is és így az osztrák alsóház többségét találta Körber dr. magával szemközt. Körbernek nehéz napjai lesznek. A csehek magatartásából azt lehet következtetni, hogy a delegátusok megválasztását is meg fogják obstruálni. A Reichsratot éppen a delegáció tagjainak megválasztása okából már a legközelebb össze kell hivatni. Ha a csehek tényleg obstruálnak, akkor aligha ül össze a delegáció májusban és Körber akkor aligha tehet mást, mint azt, hogy a Reichsratot feloszlatja és az új házzal kísérli majd meg a delegáció tagjainak megválasztását. A csehek magatartása tehát befolyással lesz a magyar képviselőház munkarendjére is. Eleddig úgy állították össze a sorrendet, hogy a beruházások, a kereskedelmi javaslatok tárgyalása után az 1904. évi költségvetést terjeszti a kormány a ház elé, de az utóbbi tárgyalása a delegacionális tevékenység miatt júniusban történék. Természeteszerű, hogyha Ausztria nem küldhet delegátusokat, akkor a magyar törvényhozás még májusban hozzáfog a költségvetés tárgyalásához.

Gazdasági politikánkról.

Budapest, április 2.

Budapesti munkatársunknak alkalma volt beszélgetést folytatni egy előkelő gazdasági állást elfoglaló férfival, a ki parlamenten kívül áll. Felfogása, melyet az alábbiakban ismertetünk, ehhez képest erős kidomborítása a közgazdasági szempontoknak, a melyek mellett a politikai és közjogi szempont némiképen háttérbe szorulnak. Gazdasági politikánk

esélyeinek megbeszélése e pillanatban annyira időszerű, hogy nagy érdekléssel bonyolult kérdéseknek e másoldalról való megvilágítása, mely nem egy érdekes nézőpontot tartalmaz.

A 90-es évek második felében az osztrák magyar monarchia gazdasági életének szomorú korszaka köszöntött be. A monarchiáról szöveg itt, mert gazdaságilag máshogyan nem beszélhetek. E tekintetben a Lajtha, sajnos, nem alkot elválasztó határt. A 90-es években kezdődött gazdasági fejlődésünk megfeneklése. E fejlődést egyszerűen megfosztották szilárd és életteljes talajától: a gazdasági alap állandóságától. A Bánffy-kormány, mely felmondta a lejárobán lévő kiegyezést, a viszonyok alakulása folytán új kiegyezést többé véglegesen megalkotni nem tudott s kezdődött a provizoriumokkal való kormányzás. Következett előbb magának Bánffynak két egy-egy esztendői provizóriuma, majd Széll Kálmán hosszabb provizóriuma, melynek kellő-közepén most tengődünk. Igazán azzá lettünk, a mivel ellenfeleink gúnyolnak: Monarchie auf Kündigung! — Kitéve annak, hogy gazdasági belső berendezkedésünk gyöngye szálai egy szép napon végleg elszakadnak.

A gazdasági élet évek hosszú során át várta a kibonyolítást. Határozottan tudta, hogy annak be kell következnie, mert a monarchia egész területén addig politikai nyugalom sem lehet, a míg a gazdasági problémát meg nem oldják. De meg a helyzet nem is tűrhette már soká a megoldás elodázását. Mert a gazdasági probléma egy másik oldalról is ki lett kezdve: a külföldi szerződések által.

Kiegyezés nélkül pedig a vám torzalkodások eshetősége, a politikai szövetségekre való visszahatás veszedelme bontakozik ki körvonalaikon.

Távol áll tőlem a magyar kormányra vetni, hogy mindez így történt. Jól tudom, hogy legelső sorban is az osztrák parlament áldatlan viszonyai akadályozták a kibontakozást. A helyzet tényleg az, hogy a csehek nyelvi követelményeik kiterjesztésére a kiegyezést látják a legalkalmasabb preszsziónak. Jelszavuk: belső cseh hivatalos nyelv és a második cseh egyetem létesítése nélkül a reichsrathban a kiegyezést át nem engedik. Ezzel már évek óta sakkban tartják az osztrák kormányt, mely ez által nem tud egyáltalán mozogni. Már most kérem én vajjon nem az egész monarchiának tett szolgálat volna-e a csehek kezéből ezt a revolvert kicsavarni? És nincsen meg rá a mód? Egy dologgal mindenesetre tisztába kell jönni s ez az, hogy mi őszintén akarjuk a vámterületi közösséget, mert hitünk és meggyőződésünk, hogy az az ország érdekének megfelel. Ha pedig ez így van, úgy ebből kell kiindulni és ez alapon keresni a módokat a rendezésre.

A politikusok egy része, sajnos, nem ezt cselekszi. Politikai szempontoknak rendeli alá a gazdasági nézőpontokat. Elengedhetetlen feltétellé teszi a kiegyezésnek tételekként való parlamenti elintézését, a csehek nagy öröme. En gaz-

dasági szempontból más véleményen vagyok.

Egyrészt, mert a nagyon jól felfogott gazdasági érdekeit szolgálom, másrészt pedig, mivel szívesen teszek szolgálatot az osztrák kormányoknak, hogy a csehek kezéből veszedelmes fegyvert kicsavarják. Én, a gazdasági szempontból ítélő ember, azt mondom, ám csúszja meg Körber ur a kiegyezést, a 14. §. alapján kibocsátandó rendelettel, ha azt utólag a reichsrath elfogadja. Én szerintem ugyanaz, mintha magát a kiegyezést fogadta volna el a népképviselő.

Ha akad alkotmányos osztrák kormány, mely hajlandó is, képes is, a nekem üdvös kiegyezést egyéb módokkal biztosítani, szíves örömet járulok ehhez hozzá.

A külföldi szerződések tekintetében pedig a helyzet egyszerű. Ha azokat a kormány megkötö s azután a kiegyezéssel és az autonóm tarifával együtt a képviselőház elé terjeszti tárgyalás céljából, úgy a mi parlamentünk a legirigylésemellett több helyzetbe kerül, mert szabadon dönthet a gazdasági kérdések ilyen tömege felett, anélkül, hogy pl. a vámtarifa előzetes elfogadása által némileg megkötötte volna kezét a külföldi szerződések elfogadására.

Nem tudom, helyesen ítélem-e meg a helyzetet, de nekem, az a benyomásom, hogy a hivatalos politika némileg közeledik ez idő szerint az itt fejtegetett elvekhez. Erre vall Tisza grótnak az osztrák 14. §-ról tett nyilatkozata, erre vall a jó csehek idegessége, a kik a delegációválasztás megobstruálásában keresnek már új fegyvert a kiegyezési revolver veszedelmének megsejtésében. — Minden jel arra mutat, hogy a döntés az egész vonalon küszöbön áll. Csak ismételnem, a gazdasági probléma megoldása nélkül nincs politikai nyugalom a monarchiában.

A magyar ipar érdekei.

Előterjesztés a városi tanácshoz.

— ápr. 3.

A Budapesten alakult magyar gyáriparosok országos szövetségének debreceni fiókja nevében Szántó Győző elnök nevezetes és felette jó célt segítő előterjesztést nyújtott be Debrecen város tanácsához.

Azt hangoztatja ez a helyes beadvány hogy Debrecen város csakis magyar iparcikket vásároljon.

A magyar ipar érdekeit így lehet az elszálló szóvirágok helyett a cselekvés erejével előmozdítani.

Az érdekes beadvány egész terjedelmében így szól:

Tekintetes Városi Tanács!

A magyar gyáripar érdekeinek egyöntetű ápolására s ezzel a magyaripar fejlesztésének előbbrevitelére. Budapesten alakult Magyar Gyáriparosok Országos Szövetségének debreceni fiókja nevében fordulok a tekintetes Tanácshoz.

A legnagyobb választék mindenféle selyemárunkban. Az idény összes újdonságai folyton raktáron vannak.

Szabott árak, tulkövetelés kizárva.

Minták vidékre kívánatra bér

mentve küldetnek.

A tavaszi és nyári

idényre selyemkelme, bársony,

csipke és szalag szükségleteit

vásárolja

Szénássy, Hoffmann és Társa

selyemáruházában

Budapest IV. Bécsi-utca 4. szám.

A honi iparnak erősítése és terjesztése iránti vágy ma már országsszerű oly általánossá lett, hogy feleslegesnek tartjuk indokolni azon törekvéseinknek jogosultságát, melyek a magyar iparfejlesztés akadályainak kiirtását célozzák és versenyképességét elősegítik.

Tudjuk, hogy Debrecen város tanácsa is mélyen érzi annak jelentőségét, hogy minő üdvös átalakító befolyást gyakorolna az ország selym- és közgazdasági helyzetére, beteg társadalmi szervezetére az, ha hazánkban is viruló gyárpar keletkezne és fejlődne legalább is odáig, hogy saját mindennemű szükségleteinket saját készítményeinkkel látnánk el.

Hogy ezt a célt elérhessük, a legnagyobb következetességgel kell a különben népszerű honi ipar támogatási eszmét lépésről-lépésre előre vinnünk s megragadnunk minden alkalmat, melylyel iparunknak bármely jelentéktelen területet meghódíthatni.

A Tekintetes Tanács minket ezen törekvésünkben nemcsak erkölcsi támogatásban részesíthet, de módjában áll, hogy a törvényhatóság szükségleteinek beszerzésénél mint nagy fogyasztó a magyar ipart tettel is támogassa.

Több olyan miniszteri rendelet létezik ma már, mely a különféle hatóságokat a magyar iparcikkek vásárlására buzdítja, vagy utasítja, hogy ezeknek nem volt még eddig a kellő fogamatjuk, annak oka az, hogy hatóságaink ha kellő lelkesedéssel vették is tudomásul a rendeleteket, ha ennek hatása alatt elvileg ki is mondták, hogy ezentul csakis magyar iparcikket vásárolnak, nem fordítottak gondot annak ellenőrzésére, hogy ezen határozatokat közegeik végrehajtják s a midőn az első fölbuzdulás elmúlt, maradt minden a régi.

De ha némely hatóság gyakorolt is ellenőrzést, ezt nem teljesítette elég alaposan, a minek okát nem a jóindulat, hanem inkább az illető közeg szakértelmének hiányában kell keresnünk. Például volt rá számos eset, a midőn valamely szállításhoz megelégedtek azzal, hogy a vállalkozó hazai, vagy éppen helybeli kereskedő v. iparos, de nem néztek utána annak, hogy az illető csakugyan Magyarországon készült cikket vagy anyagot szállít-e?

Ilyen balfogások a legnagyobb jóakarattal mellett előfordulhatnak s éppen azért kérjük ez alkalommal a Tekintetes Tanácsot, hogy a bajok orvoslása végett most teendő indítványunkhoz hozzájárulni méltóztatásuk.

A magyar iparnak kétségtelenül jogos kívánsága az, hogy mindenféle közszállításhoz csakis magyar iparcikket vegyenek figyelembe. Az osztrák ipar termékei nagy tömegekben jönnek hazánkba, míg viszont nincs oly eset, hogy a magyar ipar Ausztriában közszállítást kapna. Ha azt akarjuk, hogy iparunk valaha versenyképes legyen, annak fogyasztást kell adnunk és ha azt támogatni akarjuk, akkor munkát adjunk neki. Közhatóságaink legelső sorban hivatottak ezen támogatásra s azért első kérelmünk az, méltóztatásuk az e hó 28-án tartandó bizottsági közgyűlésnek javasolni, mondassék ki egyszer mindenkorra az, miszerint Debrecen város mindenféle ipari szükségletének beszerzésénél kizárólag csak magyar iparcikket fog vásárolni, egyedüli kivétellel annak, ha az illető cikket Magyarországon egyáltalában nem gyártják.

Hangsúlyozni kívánjuk, hogy ne csak azon esetben vásároljon a törvényhatóság magyar cikket, ha azt a kül-

földdel egyenlő árban számítják, de rekesse ki a külföldi árut feltétlenül. Ez a szokásos „egyenlő feltételek mellett” záradék eddig is legnagyobb akadálya volt annak, hogy a magyar ipar közszállitásainknál érvényesüljön.

Mert a helyzet az, hogy a kezdő magyar gyáros mellett a gazdag és hatalmas osztrák nagyiparos áll s ez ha tudja, hogy olcsóbb ár mellett a magyar ipart a magyar közhatóságoktól is kiszoríthatja, számít oly olcsón, hogy vele versenyezni nem lehet. Mint az erősebb fél, ő bírja az árleszállítást és sokat veszít egyszer másszor, csak hogy a magyar versenyt csirájába elölje. Ezért kérjük azt, hogy ne az egyenlő ár feltétele mellett, de feltétlenül méltóztatásuk kimondani azt, hogy Debrecen város csakis magyar iparcikket fog vásárolni.

Második indítványunk ezen meghozandó határozat végrehajtásának ellenőrzésére vonatkozik. Fentebb előadtuk, mik a hiányok e téren, melyeknek orvoslását mi a következőképen véljük elérhetni: 1. Válasszon a bizottsági közgyűlés 4—6 tagból álló bizottságot, melynek tagjai egy városi főtisztviselő elnöke mellett, kereskedők iparosok és esetleg más szakértő egyének legyenek.

Ezen bizottság feladata legyen annak állandó vizsgálata, hogy a vállalkozók által szállított árucikkek csakugyan belföldi ipartermékek-e. E célból a bizottság egy vagy két tagja mindenféle átvételnél, esetleg nagyobb megrendelésnél jelen legyen s véleményét minden szállítás kiírásánál hallgassák meg.

2. A legkisebb közszükségletet képező iparcikket a Tanács által tétessék közhírre a városháza előtti hirdetési táblákon.

Hisszük és reméljük, hogy így gyökeresen orvosolhatók lesznek az e téren felmerült bajok, s e bizottság működésével úgy a város, mint az érdekelt magyar iparosok meg lesznek elégedve.

Kérelmünket és kívánságunkat tudjuk, jó kezekbe tettük le s hogy a bizottsági közgyűlés is jóindulattal lesz a magyar ipar ügye iránt, abban kételkednünk sem szabad.

Méltóztatásuk kérvényünket azzal a tudattal tárgyalni, hogy ha kérelmünk teljesítése által csak egy kis lépéssel vitték is előre, hazai iparunk ügyét azzal is közelebb hozták közgazdaságunkat az annyiszor óhajtott önállósághoz.

Debrecen, 1904. március 24.

Kiváló tisztelettel:

Szántó Győző, Dr. Kemény Viktor,
elnök. jegyző.

a magyar gyárparosok szövetségének
debreceni fiókja nevében.

KÖZIGAZGATÁS.

× **Legelőper.** Csóka József átruházta legelőjét Klein és Meiselsre. — Emiatt 2400 koronára büntették meg. Ezt az ítéletet megfellebbezték a közigazgatási bírósághoz, mely azonban az ítéletet jóváhagyta. Az ügy most döntés végett a miniszteriumban van, a melynek döntését annyival is inkább érdeklődéssel várják az illetékes körök, mert ha a miniszter megváltoztatná a közigazgatási bíróság ítéletét, ugyszólván döntvény volna a legelő átruházási jog tettség szerinti kiforgatására.

× **Telefon megyénk területén.** Hajdúvármegye a megye területén létesítendő telefonhálózatra 38.000 koronát szavazott meg. A miniszter most azt kérde a megyétől, hogy vajon Debrecen sz. kir.

város megadja-e e célra a 10.000 korona segélyt, mert csak az esetben hagyhatja jóvá a megye határozatát. Valószínű, hogy Debrecen e kérdésre kedvező választ fog adni.

× **A szervezeti szabályzatról.** Régebben egy bizottság alakult a városi szervezeti szabályzat módosítására. Hisszük, hogy Domahidy Elemér főispán legközelebb munkára hívja fel ezt a régen hallgató bizottságot.

IRODALOM.

Husvét.

A hittelenség maga voltam
Nemrég, röviddel ezelőtt.
Üres, sivár; s hiteveszetten
Gunyos kacajjal kinevettem
A térdeplő vezekelőt . . .

E tavaszi szép ünnepen: ma
Be más vagyok én már, be más!
. . . Kezed kezemben. Térdepelve
Ugy nézek föl sötét szemembe
Es hiszem: van föltámadás!

Haraszthy Lajos.

(.) **Rudnyánszky Gyula új költeményei.** Március 13-án elkészültek Rudnyánszky Gyula új költeményeiből a füzött és március 27-én a diszkótésű példányok. Április 2-ikéig az összes előfizetők és megrendelők megkapták példányaikat. A *A Budapesti Hírlap, Rákosi Jenő* újságvállalata pedig husvétvasárnapján könyvkereskedelmi forgalomba hozta a könyvet. A kötet kiállítása, alakja, papírosa, nyomása, kötése rendkívül szép, művészi, finom izlésű. Teljes nagy alaku 20 iv a kötet, 320 oldal, melyen Rudnyánszky Gyula tíz évi (1894—1904.) költői munkássága válogatott javát adja. Összesen 107 költemény van a kötetben, nagyrészt csupa olyan új vers, mely e gyűjteményben jelent meg először. A remek kiállítású könyv a debreceni *Csokonai-nyomda* valóban kitűnő munkája. A *Csokonai-nyomda* e bármely fővárosi műintézetnek is diszére való remekléssel fényes jelét adta kiváló fejlettségének. Hasonló méltánylás illeti meg *Dávidházy Kálmánt*, aki a gyönyörű diszkótéseket ismert előkelő izléssel igazán remekbe készítette. A könyv ára füzve 4 korona, kötve 5 korona s kapható minden debreceni könyvkereskedésben.

(.) **Uj Bokréta.** A Csokonai-kör támogatásával felette esinos kiállítású verskötet hagyta el a sajtót. Öt fiatal költői tehetség állott össze, akik már egy ízben így együtt öten adtak ki egy kötet verset és most másodsor szövetkeztek, hogy költői munkásságuk eredményét, haladásukat, fejlődésüket a közönségnek bemutassák. A debreceni főiskolából szárnyra kelt öt fiatal tehetség, *Baja Mihály, Gulyás József, Gyökössi Endre, Madai Gyula és Oláh Gábor* e verskötete, mely 244 oldalon *Baja Mihálytól* 41, *Gulyás Józseftől* 38, *Gyökössi Eudréttól* 30, *Madai Gyulától* 30 és *Oláh Gábortól* 25, összesen tehát 164 költeményt tartalmaz, nemcsak mint debreceni termék, de mint egy ivású öt fiatal költői lélek szép, igaz megnyilatkozása teljesen méltó a közönség szeretetére s az irodalom komoly barátainak is őszinte figyelmére. Sok kedves, egyszerű, magyar szívből fakadt vers van a kötetben, mely mind az öt tehetségnek becsületére válik. Az *Uj Bokréta* kapható Debrecenben *Csáthy*

A. n. é. hölgyközönség szives figyelmébe ajánlom saját készítményű mellfüzőimet (mieder)-

Golstein Karolln

Piac-utca 42-ik szám,
Lamprecht-palota.

Mérték szerinti megrendelések 24 óra alatt készíttetnek.

Ferenc és László Albert könyvkereskedésében. Ára füzve 1 korona 50 fillér, diszkótésben (mely Dávidházy Kálmán sikerült munkája), 2 korona 50 fillér.

H I R E K.

A Szabadság legközelebbi száma a husvétii kettős ünnep miatt szerdán, április 6-an reggel a rendes időben jelenik meg.

Husvét.

— ápr. 3.

Felettünk az égbolt egyenletes kékje, Arcunkba tűz a nap arany sugara. Fű zöldül, rügyek pattannak, fák virágoznak. A lét új dallamot zeng.

A templomokból ezerek fohásza árad. A hívő leborul a mélységes titok előtt, szívébe részvét markol, szemében köny rezeg. Az orgona tompán bug, a zsolozsma oly fájdalmasan hangzik. De ragyogó, ujjongó öröm váltja fel a gyász sötét pompáját, a közönség lelkében egy érzés forr, diadallal hirdeti az újjászületést.

Mindenütt, a merre a szem el lát, örvendő, vidám, boldog emberek ér pillantása. Szemük csillog, keblük tágul és gyönyörrel szivja a tavasz levegőjét. Ünnepi ruhában, friss kedvvel sűrű a tömeg. A tolongó sokaságot az élet lüktetése járja át.

Az örök haladást hirdetik e napok, az alkotás, a termékenység, a munka hatalmas szavával. A mint nem lehet felszikkasztani a növény duzzadó nedveit, úgy nem lehet eltiporni az eszmét. Az évszakok váltakozó forgását és emberiség fejlődését megbolygatni, meggátolni nem lehet. A milyen kérlelhetlen biztossággal jó tavasz a tél után, oly következetesen oszlik a homály, tisztul a határ, nő a tér.

A harangok zugása mintha egy zenévé olvadna a föld ébredésének zizegésével.

A feltámadás ünnepén és a természet megújulásának korszakában megszáll az áhitat és szárnyalva emelkedünk a mindenség nagy Urához, ki összetörte az eszme bilincseit és új életet fakaszt holt tájakon.

Sirkő és fakereszt.

— ápr. 3.

A sirkő vitatkozott a fakereszttel. Megszólal egy díszes karsu obelisz: „Igazán különös, hogy milyen nyugodtan türetek a sorsotokat. Nem féltek attól, hogy jön egy zivatar, egy irtóalmatlan orkán s tövestől kivág benneteket; védekezni nem tudtok ellene.

— Bizd azt csak mi reánk — vágott vissza egy közönséges fakereszt. —

Lásd, én korhadok napról-napra, de azért mégsem cserélek veled. Jót állok, hogy az első orkán téged fog derékon kapni s úgy oda vág a földhöz, hogy többet föl se kelsz.

— Különös — felelt izgatottan a karsu obelisz — milyen hangon beszélsz velem. Hisz engem azért állítottak ide, hogy örök időkre hirdessem annak emlékét, ki itt alattam fekszik.

Avval elhallgattak.

Nemsokára irtóztató vihar támadt s a karsu obelisz — a földön hevert; természetesen maga alá temetve néhány korhadó fakeresztet is,

— Nos — szólott hozzá ismét a fakereszt — mit mondtam. Kár volt hencogni.

— Eh mit — felelt a kötörmelék — a halálom is dicső volt. A vad tomboló orkán titeket észre sem vett; fejtek felett suhant el — de amint látjátok, velem összemérte erejét. A meddig birtam, ellenálltam derekasan. Sőt — amint látod — estemben még egynéhány társadat is magam alá temettem.

— Igen, azt látom, ha nem is mondom — felelt halkán a fakereszt. — Tudom, hogy ez a kiváltsága a földön a hatalmasoknak. Szentül hiszem, hogy engem vagy társaim közül akármelyikét tépte volna ki a vihar, — neked egy hajad szála sem görbült volna meg . . .

Istentiszteletek.

ápril 3.

Az ev. ref. templomokban. Husvét első napján istentiszteletet tartanak d. e. a Nagytemplomban K. Tóth Kálmán, a Kistemplomban Dicsőfi József, a Kossuth-utcai templomban Szele György, az Ispotály templomban Uray Sándor. — Ugyanekkor az összes templomokban urvacsora osztás lesz. Husvét első napján délután istentiszteletet tartanak a következő ünnepi követek: Nagytemplomban Takács F., a Kistemplomban Harsányi Pál, a Kossuth-u. templomban Kövér Árpád, az Ispotály templomban Pálur Miklós.

Husvét másodnapján délelőtt a Nagytemplomban Harsányi Pál, az Ispotálytemplomban Kövér Árpád, a Kossuth-utcai templomban Pálur Miklós, a Kistemplomban Takács Ferenc, a Kossuth-utcai templomban Harsányi Pál, az Ispotály templomban Kövér Árpád.

A róm. kath. templomban. Husvét vasárnapján reggeli 6 órától 9 óráig a husvétii ételek megszenteltetnek. Szentmiséket mondanak: 6 órakor Nyári Ignác, 7 órakor Ruzska Zoltán, 8 órakor egyik kegyesrendi tanár, 9 órakor az ünnepélyes nagymiséét Dr. Wolafka Nándor v. püspök, prépost plébános tartja, mise után ugyancsak ő tartja az ünnepi szentbeszédet. Háromnegyed 11 órakor misézik Molnár K. Dezső h. igazgató, s ekkor a Svetits zárda s az elemi iskolák növendékei jönnek sz. misére fél 12-kor misézik Szabó István. Délután 3 órakor ünnepélyes vecsernye lesz, utánna Ruzska A. Zoltán predikál, predikáció után Rózsafüzér lesz.

Husvét hétfőn sz. misék lesznek 6 órakor Nyári Ignác, 7 órakor Pák Emil. 8 órakor egyik kegyesrendi tanár, 9 órakor az ünnepélyes nagy misét s utánna a predikációt Dr. Wolafka Nándor v.

püspök prépost plébános tartja; háromnegyed 11 órakor Molnár K. Dezső misézik a Svetits zárda s az elemi iskolák növendékei részére, fél 12 órakor misézik Ruzska Zoltán. Délután 3 órakor litánia utánna Rózsafüzér lesz.

Az ág. hitv. ev. templomban. Husvét első napján d. e. 10 órakor Adorján Ferenc nyíregyházi vallásánár végzi az istentiszteletet és oszt urvacsorát. Husvét második napján d. e. 10 órakor Materny Lajos főesperes végzi az istentiszteletet, melynek végeztével egyházi közgyűlés lesz.

A gör. kath. kápolnában ma, virágvasárnapján 6 órakor reggeli nagy istentisztelet kenyéráldás és barkaszenteléssel; délelőtt 9 órakor szent mise, utánna miroválás, d. u. fél 3 órakor kereszténytanítás, 3 órakor vecsernye, 4 órakor sz. olvasó ájtatosság.

Pénzhamisítás Debrecenben.

— április 3.

A Szabadság olvasói már csütörtökön olvashatták híradásunkat arról, hogy a rendőrség nyomára akadt az egy idő óta sűrűn elterjedt hamis ötkoronások gyártóinak. Megirtuk nyomban az eset után, hogy a Mester-utcán levő fűszerboltok egyikében egy kis inas pálinkát vett és hamis ötkoronással fizetett. Az özvegy boltosné azonnal jelentést tett a rendőrségnek, mely akkor este nyomozni kezdett a pénzhamisítás ügyében. A nyomok Szabó Mihály Garay-utca 14. sz. a. lakó hajduböszörményi származású lakatoshoz vezettek; aki azonban tagadta, hogy ő tudna a dologról. Mile Pál rendőrfogalmazó és Dobos és Bikfalvy biztosok további nyomozása mindamellett gyors eredményre vezetett és tegnap reggel Szabó Mihály lakásán megtalálták az ötkoronás és husz filléres pénzhamisításra szükséges gépeket és lemezeket. A hamisító gépet Szabó a kutba dobta. A rendőrség felszólítására gyorsan megjelent a tűzoltóság és kiszivattyuzta a kutat. Mikor ezt Szabó észrevette, egy csomó kulcsot vett magához és ellillant. Mire a rendőrség emberei odaértek, Szabó Mihálynak már nyoma veszett.

A kutban 10—12 gipsz öntvényt, 5 koronás, 1 koronás és 20 filléres öntő formákat, olvasztott ólmot és több kiló cinket, cinkes vasedényeket, kanalakat, szóval a hamis pénz gyártásához szükséges felszerelést és szerszámot találtak.

Szabó Mihályné a pénzhamisító felesége, mindent bevallott. Tudott a dologról, de nem segített a hamis pénz forgalomba hozásában.

Szabó Mihálynak úgy látszik bűntársai is vannak, mert a hamis pénzek egy idő óta sűrűn forognak különösen a piacon és a köznép között. Szabó Mihály máskülönben is csalafinta ember volt. A rendőrség több ízben rájött, hogy Szabó, aki kutak javításával is foglalkozott, maga rontja el a kutak szivattyuit bedobott szénsavval vagy más törmelékkel, aztán jelentkezik s jó pénzért hamar rábukkan a baj nyitjára.

* A kamara piros tojása. A kereskedelmi miniszter tegnap levelet intézett az iparkamarához és értesítette, hogy azokat a szabályzatokat, melyek a kamara egész szervezetét s alkotmányát új alapra fektetik s amelyeket Szávay Gyula titkár a hazai és idegen kamarák

szerveztének és ügyvitelének tanulmányozása alapján a magyar kamarai törvény, keretében kidolgozott: jóváhagyja és megerősíti. Ezek a szabályzatok felölelik az ügyrendet, az eljárási szabályokat, a nyugdíjtörvenyt s a tisztviselők fegyelmi és szolgáló viszonyait.

* **Az utolsó felolvasást.** A tavasz megérkezéssel egymásután záródnak a különböző egyesületek felolvasó estéi. A kath. főgimnázium dísztermében most esütörtökön e hó 7-én lesz az utolsó. A rendezőség mindent elkövet, hogy ez méltó koronája legyen az eddigieknek. Viszont a nagyközönség is remélhetőleg rokonszenvvel és pártfogásával fogja fogadni ez utolsó estét is. Hiszen ez a műsor úgy van összeállítva, hogy magas szintje dacára társadalmunk minden köre érdeklődéssel és élvezettel hallgathatja végig! Az évad kapuzáróján Eberhard Béla tanár olvas fel, a kit városszerte úgy ismernek mint kitűnő felolvasót. Az ének és zeneszámokat Bognár Matild és Alber Lujza urleányok voítak szivesek elvállalni. Mándoky Béla, a magyar színművészet még köztünk élő büszkesége szavai, Rudnyánszky Gyula költeményei közül olvas fel, Végül Dr. Wolafka Nándor püspök záróbeszédet tart. Kedden már a jegyek is kaphatók lesznek Kontsek Géza és Riesz Lipót üzleteiben.

* **Az alföldi népszanatóriumok javára a debreceni szanatórium est alkalmából az általunk már közölt összegeken kívül Csath Zsigmond postafőnök 10 koronát küldött. Mint tudvalevő, a szanatórium-estre kibocsátott 1000 meghívó mindegyikéhez postai befizetési lap volt mellékelve, a József kir. herceg szanatórium egyesület elnökségéhez címzetten, a végből, hogy mindenki erejéhez képest, bármily kis összeggel is járulhasson a nemes célra szolgáló töke gyarapításához. (A befizetési lapokat csak ki kell tölteni s a postahivatalnál átadni. Mint bennünket a szanatórium egyesület elnöksége értesít, a kibocsátott 1000 befizetési lap közül 9 drb már visszaérkezett a következő összegekkel: Löfkovics Arthur küldött 100 koronát, Boczkó Sámuelné 10 koronát, br. Berg Herman 6 koronát, Konkoly Elek 10 koronát, Nyilassy Károly 2 koronát, Mérey százados 2 koronát, Szilágyi Imre 5 koronát, Ratsek János Tépéről 2 koronát, Soltész László H.-Szoboszlórol 20 koronát, összesen 157 koronát. A jószívű adományozóknak a szanatórium egyesület elnöksége ez uton mond köszönetet. Kétszeresen becses az egyesületre nézve Löfkovics Arthur adománya, mely ékes bizonyosság arra nézve hogy a humánus egyesülettel szemben csak félreértés támaszthatott oktan neheztelést. Löfkovics Arthur különben 100**

korona adományával az alapszabályok értelmében örökös pártoló tagja lett az egyesületnek.

* **A törvényhatóságok a templomban.** Hajdúvármegye és Debrecen sz. kir. város tisztikara ma délelőtt 9 órakor testületileg, vesz részt az ev. ref. nagytemplomban tartandó istentiszteleten *Domahidy Elemér* főispán és *Kovács József* polgármester vezetésével.

* **A szegények husvétja.** A kereszténység legnagyobb ünnepe alkalmából tegnap Dr. Wolafka Nándor prépost városunk 120 szegény családját látta el élelmiszerekkel. Kapott mindegyik egyegy nagy kalácsot, félkilogram kávét és ugyanannyi cukrot. Isten fizesse meg a jószívű püspöknek szegényeinkért hozott áldozatait!

* **A Telegdy Kovács-féle pályázat.** A Csokonai-kör drámabíró bizottsága tegnap, szombaton délután döntött a Telegdy Kovács-féle pályázat felett. A bizottság véleménye szerint dicséretet érdemel A fekete ember c. tragedia, a jutalom pedig megosztandó az Enyingei Török Bálint és Gábor diák c. történeti színművek között. A Csokonai-kör néhány nap múlva tartandó választmányi ülése előtt fogják a jelíges leveleket felbontani.

* **Dégenfeld gróf Amerikában.** Dégenfeld József gróf ismét levelet irt haza s azt írja, reméli, sikerülni fog az amerikai ev. ref. egyházak egyesítése s a tiszántúli egyházkerülethez csatolása. — Összesen 21 ev. ref. magyar egyház van Amerikában. Dégenfeld gróf április közepe táján indul vissza s még április utolsó napjaiban hazaérkezik.

* **A tisztviselőtelep ügye.** A tisztviselőtelep ügyében hirdetett értekezlet közbejött akadályok miatt husvét hétfőjéről elmarad. Az előkészítő bizottság elnöke ez uton is értesíti az érdeklődőket, hogy a gyűlést e hónap 10-ikén vasárnap délelőtt fél 11 órakor a városháza nagy termében tartják meg.

* **Lónyai gróf és neje itthon.** Bodrogolasziban szerényen folynak a készülődések, várják a kastély urát és nejét Stefánia kir. hercegnőt, akik a husvéti ünnepekre ma reggel haza érkeznek és Olasziban hosszabb időt szándékoznak tölteni.

* **A vasutasok győzelme.** Budapestről jelenti tudósítónk: A magyar kormány minden tekintetben magáévá tette az államvasutak alkalmazottainak ügyét. — Husvét után, mindjárt az első üléseken törvényjavaslatot terjeszt be a kormány ebben felhatalmazást kér a fizetésrendezésnek azonnal való megoldására s így magasabb fizetések kiutalására. Őszinte örömmel veszi tudomásul az egész ország e hírt s kívánatos is, hogy a vasutasok nehéz munkájuk mellett megkapják a tisztességes fizetést is.

* **Kinevezés.** Az igazságügyi miniszter Gergelyffy István debreceni kir. tör-

vényszéki díjnokot a hajdunánási kir. járásbíróshoz irnokká kinevezte.

* **Az aradiak Debrecen művészetéről.** Városunkból távozó egyik művésznőt bucsu fellépte alkalmából sok ajándékkal lepték el, melyek közül feltétlenül a legnagyobb feltűnést a legművészebb dolog képezte, az izlés, mely abban kifejtve volt, bámulatba ejtette a színház közönségét. Ez az ajándék tegnap óta Reinharat aradi butorkereskedő kirakatában van közszemlére kitéve és Arad közönségének ez a kirakat bucsujáró helye. A lírában ezüst koszoruban izlésesen, művésziösen összefoglalt arcképesportozat. Letzter József a mi jeles fényképészünk műérkének kifejezője a fényképek a csoportozat az egész tabló maga az izlés. Az aradiak, kiknek Letzter József régi kedvencük, csodájára járnak a képeknek és nem győzik azokat dicsérelő jelzőkkel ellátni.

* **Halálozások.** Az anyakönyvi hivatalnak a következő halálozásokat jelentették: Illés Márton 52 éves, Medgyaszay Gábor 40 éves, Kiss Sándor 2 napos, Hadházy József 23 éves, Erdős Jánosné 23 éves.

* **Öngyilkos huszárhadnagy.** Szegedi tudósítónk táviratozza, hogy ott Szilvágyi Benárd Aladár huszárhadnagy haláltékon lőtte magát és meghalt. Öngyilkosságának oka ismeretlen.

* **Vasut — vasut nélkül.** Nem régen hírt adtak a lapok egy sinnélküli vasutról, illetve vasut nélküli vonatról, mely mozdonyból és megfelelő számú kocsi-ból áll és az utcákon vagy akár az országúton minden akadály nélkül haladhat és a szűk utcákban is könnyen megfordulhat. Az ilyen vonat tervei immár hozzánk is eljutottak. — Egyik nagyobb vállalatunk igazgatója vett magának fardatságot és a sinnélküli vonat terveit felterjesztette a kereskedelemügyi miniszterhez felülvizsgálás és jóváhagyás végett. Mint értesülünk *Budakeszi* község érdeklődik közelebről egy ilyen vonat iránt, mely a nyaraló közönséget volna ki-be szállítandó. — A vonat mozdonyát akkumulátor üzemre tervezik, ha ugyan lesz belőle valami.

* **Köztudomásu,** hogy a Zoltán-féle csusz és köszvény elleni kenőcsben egy oly kipróbált szert ismernek orvosok és betegek, melytől még azok is, kik 15—20 év óta szenvedtek sósfürdőket és különféle szereket eredménytelenül használtak már néhányszori bedörzsölés után meggyógyultak. — Üvegje 2 kor. Zoltán B. gyógytárában Bpsten.

* **Titokzatos lopás.** Orgovány Istvánné tett panaszt tegnap a rendőrségen, hogy Csapókert I. járás 68. szám alatt levő lakásából a zárt szekrényében levő aranyóráját, — anélkül, hogy a szekrényt felnyitották volna — megfoghatatlan módon ellopták. — A rendőrség az ügyet a csendőrséghez tette át.

* **Dühös betörő.** Görtler Károly kárpitos segéd Schwarz Vilmos butorgyárában volt alkalmazva egyideig, de elbocsátották. E feletti dühében tegnapelőtt éjjel behatolt a piac u. 71. szám alatt levő zárt raktárhelyiségbe s az általa készített négy forgó asztalnak neki esett s össze-vissza rombolta. Az elfogatási parancsot kiadták ellene.

* **Lopás.** Fischer József sütőmesternek Mörice telep 1. szám alatt volt a sütődéje. Ugyanott lakott a felesége is, kinek 3 drb. féltve őrzött gyűrűje volt 50 korona értékben. E gyűrűk bizonyára megtetszettek Imriczky István sütőse-

gádnek, mert addig süttötte-főzte a lopáshoz a tervet, míg a 3 gyűrűt végre is ekezte.

Mind a két ünnepnapon át nyitva van:

LETZTER JÓZSEF fényképészeti, festészeti és fényképnagyi társasága Piac-utca 44 dr. Ujjfalussy-ház Állandó fényképkiallítás a műterem kapubejáratánál levő kiskapukban.

* **Kereskedelmi végzett** pénztáros kisasszonyt felvesz, előkelő üzlet irásbeli ajánlatok a kiadóhivatalba küldendők „Pénztáros” címen.

* **200 darab** szarvasmarhára jó lápi legelő kapható Réti Adolfnál Csengerbagoson.

* **Weidner József** 46 év óta fennálló cipő üzlete, berendezés és 5 évi bérlettel családi körülmények miatt eladó.

x **Használja a híres Hajdusági bajszpedrót.** Egy doboz 50 fill. Kapható. Debrecen Tóth Béla gyógyszerárban.

Ma este az Arany Bika kávéházban Magyar Testvérek zenekara játszik.

A jótékony nőegylet ügye.

A debreceni jótékony nőegylet 1904. január hó 24-ikén tartott rendkívüli közgyűlésében 56 szavazattal 5 ellenében kimondotta, hogy címét református jótékony nőegylet-re változtatja. Ezen határozatával egyidejűleg kimondotta, hogy eddigi irányán mitsem változtat, az árvákat és szegényeket a jövőben is, épp úgy, mint a múltban felekezeti különbség nélkül neveli és támogatja.

Ezen közgyűlési határozatot a nem református vallású tagok egy része megfellebbezte és fellebbezését közvetlenül a belügyminiszteriumhoz fellebbezte. A belügyminiszterium a felküldött fellebbezést illetékes határozathozatal végett Debrecen sz. kir. város polgármesteréhez küldötte vissza. Kovács József polgármester alapos megfontolás és az ügynek igazságos elbírálása után a következő határozatot hozta: A debreceni jótékony nőegyletnek 1904. január 24-én tartott közgyűlésen hozott azon határozatot, melyszerint elnevezését: Debreceni református jótékony nőegylet-re módosította, a m. kir. belügyminiszteriumhoz Gáll Józsefné Kaffka Teréz és társai ál-11543—III. a. 1904. sz. a. közvetlenül benyújtott fellebbezés elutasításával helybenhagyom, mert:

1. A határozat szabályszerűen összehívott s megtartott közgyűlésen nagy szótöbbséggel hozatott.

2. Maga az alapszabály intézkedései, épen az az intézkedés is, hogy a jótékonyt az egylet jövőre is a segélyezendő vallására tekintet nélkül gyakorolja — érintve nincsenek.

3. Miatán időközben városunkban hasonló jótékony nőegyletek s úgy keletkeztek, miszerint elnevezetükben felekezetük kifejezése nyert, önként következik, hogy épen a közönség helyes tájékoztatása végett is szükséges és indokolt, miszerint ezen régi s mindig református jellegűnek ismert s református szellemben kezelt egyletnek nevében is kifejezésre jusson ennek ilyen jellege, mely jellegét logikai erővel bizonyítja

épen az, hogy ennek kebelében működött egyének alkottak az 6 vallás felekezeteknek hozzájárulásával külön-külön kizárólagos jelleggel hasonló s a saját felekezetüket feltüntető névvel külön egyleteket.

4. Nem vehetem figyelembe fellebbezetük azon érvelését, hogy az egylet alakításakor s később is más vallásfelekezetekhez tartozók is járultak ugyanazon egylet alakításához s fentartásához, miután sehoh állítva, de megbizonyítva sincsen, hogy azon egyének adományait valamely feltételhez köthették volna, s különösen ahhoz, a feltételhez, hogy ezen mindenkor református jellegűnek tekintett egyletnek nem volna szabad elnevezésében a református jellegét kidomborítani, s ily tiltó rendelkezést maga az alapszabály sem tartalmaz.

A polgármester határozatát 1904. március 17-ikén közölte a fellebbezőkkel azon megjegyzéssel, hogy ezen határozat hozzá 15 napon belül megfellebbezhető. A 15 nap elteltéig ápr. 1-ig nem is adatott be fellebbezés, de tegnap, azaz ápr. 2-án a fellebbezők beadták fellebbezésüket. A fellebbezők azonban ezzel már elkészték, mivel a fellebbezés ideje április 1-én lejárt.

SZÍNHÁZ.

MUSOR:

Ápr. 3. vasárnap: d. u. Cigány élet. népszínmű. — Este Ocskai brigadéros, színmű.

Ápr. 4. hétfő: d. u. A dolovaináboi leánya, színmű, este Katalin daljáték.

Ápr. 5. kedd: Olython, színmű.

Ápr. 6. szerda: Bob herceg, daljáték

Ápr. 7. csütörtök: A drótos tót, daljáték.

Ápr. 8. péntek: Sursum corda, színmű Először.

Ápr. 9. szombat: Sursum corda, színmű.

Ápr. 10. vasárnap: d. u. A piros bugyelláris népszínmű, este Sursum corda színmű.

— (Pályázat a színházra). A városi tanács a Szabadság mai számában teszi közzé a városi színházra kiírt pályázati hirdetését. E szerint a pályázati határidő 1904. április 23. d. u. 5 óra. A ki pályázik, köteles 20,000 korona biztosítékot letenni. A színházat 1905. október 1-től 1911. október 1-ig adják ki évi 10,000 korona városi segítséggel. A pályázó tartozik szakképzettségét igazolni, utóajánlatokat, sem távirati jelentkezést nem vesznek figyelembe, de a tanács fentartja magának a jogot, hogy az ajánlatok bármelyikét elfogadhassa vagy visszautasíthassa. A pályázatok fölött a színházi bizottság április 26-n tartandó ülésében mondott véleményét és a tanács április 28-iki ülésén dönt.

— (A színház félesztendeje) A vidéki színtársulatok éve virágvasárnapjával ér véget és új esztendejük busvétkor kezdődik. Nem titok, hogy a debreceni színtársulat ezt a színházi évet 1903. október elsején a Titok című vígjátékkal nyitotta meg. Ha az év befejezésével híven akarná jellemezni a lefolyt évművészi munkáját, május 12-én az utolsó előadásán a társulatnak a Színházi kép-telenségek című bohózatot kellene eljátszania. De ily következetesség és őszin-

teség ettől a művezetéstől alig várható. Jobb időket, művészi munkát, a debreceni színháznak nagy multjához méltó szebb jövőt tehát csak 1905. október elsejétől remélhet a művelt, tisztult izlésű, fejlettebb igényű közönség, a mikor új korszaknak, nemzeti és művészeti megújulásnak kell elkövetkezni. A most lefolyt munkálkodásról ennél fogva nem igen rajzolhatunk művészi események színeivel hű képet, meg kell elégednünk száraz adatok felsorolásával. Ezek is elég világosan mutatják a sivárságot. az üzleti szellemet, a léha divatok fajtalan uralkodását.

Október 1-től március 31-ig összesen 212 előadás volt a színházban, és pedig 181 esti és 31 délutáni, E 212 előadás mindössze 81 darab került színre, együttvéve 206-szor, 6 előadást Frizzo dalcsarnoki mutatványai töltöttek be. A 206 előadásban 36 darab csak egyszer szerepelt, a többi 170 előadás 45 darab-ból telt ki. E 45 darab közül 1 darab 12-szer, 2 darab 11-szer, 2 darab 8-szor, 1 darab 7-szer, 1 darab 6-szor, 2 darab 5-ször, 9 darab 4-szer, 3 darab 3-szor és 24 darab 2-szer került színre. Ha tehát a kétféle előadást ért darabokat vesszük számba, kitűnik, hogy az évad legnagyobb részét összesen 21 darab foglalta el. Ez a 21 darab együtt a 206 előadás közül 118 előadásban szerepelt. Színre került a Tavasz 12-szer, A drótos tót 11-szer, Casanova 11-szer, Egyenlőség 8-szor, Aranyvirág 8-szor, Bob herceg 7-szer, Pesti nők 6-szor, Flirt nagysám 5-ször, Dr. Nebántsvirág 5-ször, Éjjeli menedékhely Patyolat kisasszony, Fifi, Herbelin papa, Sötétség, Simonyi öbester. Csodagyerek Vándorlegény és Menyecs-kék 4-4-szer, Titok, Madarász és Fecc-kék 3-3-szor. — Új darabot 23-at mutattak be, melyek összesen 116-szor kerültek színre, vagyis a 206 előadásból csak 90 előadás esett nem új darabokra. A bemutatott újdonságok közt volt 8 daljáték, 6 színmű, 4 bohózat, 2 vígjáték 2 népszínmű és 1 látványosság. A 23 újdonságból 14 idegen termék volt és 9 eredeti darab, az eredetiek közt volt 4 daljáték, 2 népszínmű, 1 vígjáték, 1 színmű és 1 látványosság. A 206 előadásból 110 idegen, 96 pedig eredeti darabra jutott. A metelyes, izlésrontó, fajtalan darab 9 volt, melyek 45 estét töltöttek be. A népszínművet teljesen mellőzték. Blaháné vendégszínházait leszámítva, mindössze 9 esti és 7 délutáni népszínmű előadás volt. A régi, értékes, remek zenéjű daljátékok közül félv év alatt összesen három került színre együttesen négyszer és pedig 1-1-szer délután; tehát 206 előadásból egyetlenegy esti előadásban élvezhetett a közönség nemes, nagybecsű zenét. Hasonló elbánásban részesültek eredeti remekírónk, Katona, Szigligeti, Vörösmarty, Csiky, Dóczy, Kisfaludy, Tóth Ede, Csepregy nem szerepeltek a műsorban. Shakspeare-előadás 4 volt, Hamlet, Othello, Velencei Kalmár és III. Rikárd király került színre 1-1 estén. A zárószámadás eredménye tehát ennyi: teljes szakítás a komoly művészi munkával, kapkodás léha divatos újdonságok után, mellőzése minden becsesebb feladatnak, az értéktelen új darabok mohó hajszolása, olesó sikerek, megalkuvás a tömeg romlott izlésével. Igazán megérdemelne ez a művésziellen, a nemzeti munkától végtelen elszakadt rendszer, hogy minél előbb rámondhassuk: Béke poraira!

TÁVIRATOK.

Magyar iskola Bécsben.

Budapest, ápr. 2. Szükszavu bécsi távirat szerint Héderváry miniszter elhatározta, hogy a Bécsben tartózkodó magyar gyermekek iskoláztatása céljából Bécsben magyar iskola felállításának engedélyezését fogja kieszközölni.

A vasutasok fizetésjavítása.

Budapest, ápr. 2. Félhivatalosan jelentik, hogy az államvasuti alkalmazottak fizetésének szabályozási munkálatai befejeződtek. Az illetékes miniszterek az illetményeket szabályozó elaborátumot beható tárgyalás alá vették, melynek során megállapították az államvasuti alkalmazottak fizetésrendezését. Egyedül az illetmények szabályozásának végrehajtási formája fölött nem döntöttek még, de husvét után ez is megtörténik.

Koburg Lujza és Mattasics.

Drezda, ápr. 2. Mattasics Géza, a ki most adta ki leleplezéseit Koburg Lujza hercegnővel átélt szerelmi regényéről, néhány nappal ezelőtt két uralal gépkocsin ide érkezett és egy coswigi vendéglőshöz szállt, a kit beavatott abba a tervébe, hogy Koburg Lujzát ki akarja szabadítani a lindenhofeni szanatóriumból. A terv kitudódott és azóta rendőrök őrzik a gyógyító intézetet.

Elhunyt herceg.

Abbázia, ápr. 2. Miksa schönburg-lippe herceg régi szivbaja következtében ma itt meghalt.

Lipik SZLAVONIÁBAN
elsőrendű fürdőhely
Egyetlen jód-
talmu alkalikus hőforrás (64°C.)
a kontinensen.

A lonjavölgyi vasut állomása (Dugosellon át). Azonkívül Pakrac-Lipik déli vasut állomása. Kitüntette tve: Budapest, Bécs, London, Róma, Brüsszel,

Elsőrangú hévvizes fürdők, vizgyógyintézet, Bulling-féle inhalatorium, diaetikus konyha; gyermekszanatorium, katonatiszti gyógyház. Fényesen berendezett gyógyteremkavéház és éttermek, nagyszabásu park, fedett sétány, térzene kitünő gyógyszállodák, villamos világítás.

Felülmulhatatlan hatásu gyomor-, bél-, gégeés egyéb hurutoknál, köszvénynél és csuzos bajoknál, ischiasnál, csontbajoknál, ha, surbéli izzadmányoknál, valamint minden mirigy és vérbetegségnél. A fürdőidény alatt tiz kiváló orvos rendel.

Lipiki hévviz szétküldése közve tlenül a forrástól, továbbá Édeskuty L. cégtől Budapesten.

Lipikai források közvetlen a fürdőigazgatóságnál rendelhető. Bővebb felvilágosítással szolgál

a fürdőigazgatóság.

Neustein Fülöp
cukrozott
hashajtó labdaccai

A legújabb és legkiválóbb orvosok által mint

gyengéden hashajtó, feloldó szer ajánlatnak, az emésztést nem akadályozzák. Teljesen ártalmatlanok, Cukrozott alakjuk végett a gyermekek is szívesen veszik.

Egy 15 pillulát tartalmazó doboz 30 fillér egy tekercs, mely 8 dobozt tehát 120 pillulát tartalmaz csak 2 korona o. 2.45 korona összeg előtes, beküldése esetén egy tekercs bérmentesen küldetik

Kérjük NEUSTEIN FÜLÖP hashajtó labdacseit Valódi csak na minden doboznak oldala a törvényileg bejegyzett „Hóa Leopold“ védjegyünkkel, vörös fekete nyomtatással van ellátva. Védjegyzett dobozaink-, utalványain és csomagolásainknak a „PhilipkeNusstein Apotheke“ aláírásukkal tartalmazniok.

Raktárak Debrecenben: Balázs Ö. Füleky P. Mihailovics J., Muraközy L., Dr. Rothschnék, Tóth B.

NEUSTEIN FÜLÖP gyógyszerháza
a „Szt-Lipóthez“ Wien, I. Bez., Plankengasse 6

„Férjem uram sem ellenzi“
Dr. Ádám Gyula, eszéki gyógyszerész, széplőszereit használta. Beépít és más arszfoltok ellen Eszéki pomádéja ára 70 f., K. 1.80, 2.20, makacs arszfoltoknál az erősebb hatásu Pomádéur-paszttám kőcsögyje K. 6 és 8. Arszcsutó fekete pont alakú miteszerek egyedüli készítője a luvénli, ára K. 1 és 3. Barmolya szerem használata előtt csakis Detergen különös porszappannal kell mosdani K. 1, 2, 3. Örömet szernek ezúttal híjtó hajfestőmmel az őszülőknek, próbaüveg K. 2, 4 és 8.

ANTEGRIN. Háziállatok öv- és gyógypora. Minden gondolkodás és kérdészködes nélkül, hogy mi volna jó, csakis Antegrinot kell, a mint bágyadtak, mindjárt beadni. Egyszeri adag alig kerül 3 krajczárba, melylyol nagy kárt elbáritanak azok, a kik óvzerképen és étvágygerjesztől bébe-korba adva bizkálakor is mindig már előre megrendelik, például 100 darab sertés közt a dögt megazúntetni 10—15—20 kilogramm szükséges. Egy tekercs ára K. 2, mely előg 3 süldő megmentésére. Egy kilogramm ára K. 4. Két és fél kilogrammot tiz sertésre csomagolással K. 10.89 f-ért már bérmentve is küldöm. Öt kilogram 20 K. helyett K. 19; de 10 kilogram csak K. 34. Kapbatok posta v. vasuton utánvétellel küldve, csakis

Dr. Ádám Viktor.
Törv. védve. gyógyszerész-tudor, a m. kir. természetudományi társulat rendes tagja.
Széplőszereit király gyógyszerházában, ESZÉK, 1894.

Donogán és Somossy

Kunz József és Társa Utódai

Debrecen, kistemplom bazar.

Megérkeztek a Tavaszi divat

gyönyörű ujdonságai,
ruhaszövetek és selymekben

!! Óriási választék !!! Szabott árak

Párisi Divat Áruház
RÓZSA IGNÁTZ
DEBRECEV, a főposta mellett.

3—4—5—6

KORONÁS
diszitett női és leány kalapokban
husvéti kiállitást rendez.

F O N T O S
GYOMORBYJOSOKNAK!

Étvágyhiányt, gyomorfájdalmakat, émelygést, gyomorgyengeséget, emésztési zavarokat, főfájást

stb. megszüntet azonnal a világhírű valódi **BRADI-fele** **VÉR CILLI GYOMORCSEPPEK.**

Seh eger kőszere és eger-mező nyilatkozat! Kie üveg használati utasítással 50 fill. vagy üveg 1.40 korona. Gyógyszertárakban kapható.

Főraktár: **BRADI C.** gyógyszerára a „Magyar Királynak” Bécs, honnan kívánatra — ingyen küldetik az érdekes „Specialbroschür.”

5 kor. beküldése után 6 kis üveg, 4-50 kor. beküldése mellett 3 nagy üveg lesz — bérmentve küldve. — Képviselőt — **Magyarország részére:**
Török József
Gyógyszertára Budapest, Király-utca 12.

Övkedjünk utánzóktól! — A valódi **MARIA CILLI** gyomorcseppek fenti védjeggyel és aláírással kell, hogy ellátva legyenek.

Hölgyek részére nélkülözhetetlen.

A női szépség

Csodás, gyors hatása

elérésére, tökéletesítésére és fentartására legkitünőbb és legbiztosabb a vegytiszta, sem higanyt, sem ólmot nem tartalmazó teljesen ártalmatlan

FÖLDES-fele

Margit-crème.

Ezen világhírű arckenőcs pár nap alatt eltávolít szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrtakát (mitesser) és minden más bőrbajt. Kisimítja a ráncokat, redőket, himlőhelyeket és az arcot fehérre, simává üdévé varázsolja.

Ára: kis tégely 1.—kor. nagy tégely 2.—kor.
Margit hölgypor 1.20 kor.
Margit szappan 70 fill.,
Margit fogpép (Zahnpasta) 1 —kor. Margit arcvíz 1 k.
Postán utánvétel vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítő:

FÖLDES KELEMEN
gyógyszerész, Arad.
Kapható minden gyógyszerárban drogériában és illatszertárban.

Főraktár: Debrecenben Balázs Ódón, L. Kovács Nándor, Mihalovits István, Murakózy László, Rotschnei V. E. dr. gyógytárakban és Jésa Jóna drog.

Hamisítók bíróság üldöztetnek

Legjobb szépítő szer

Kiváló szerencse Töröknel!
Felülmulhatatlanul

Kedvez főáruadánknak a szerencse. Rövid idő alatt 15 millió korona nyereményt többlet fizetünk nagytobecsült vevőinknek; csak a legutóbbi időben is

a legnagyobb nyereményt és pedig:

605.000 koronás nagy jutalmat az 57080. sz. sorsjegyre,
a 100.000 koronás főnyerem. a 74366 sz. a 80.000 koronás főnyereményt a 83061 sz. sorsjegyre.
a 100.000 koronás főnyereményt a 52528 sz. sorsjegyre. a 70.000 koronás főnyereményt a 81161, sz. sorsjegyre.
a 100.000 koronás főnyereményt a 94780. a 70.000 koronás főnyereményt az 5498 sz. sorsjegyre.
a 90.000 koronás főnyereményt a 109780. a 60.000 koronás főnyereményt az 51613 sz. sorsjegyre.
a 90.000 koronás főnyereményt a 84610. a 60.000 koronás főnyereményt a 7634 sz. sorsjegyre.
90.000 koronás főnyereményt a 92787. a 50.000 koronás főnyereményt a 403. sz. sorsjegyre.

és ezeken kívül még egyéb sok nagy nyereményt,
Ajánljuk ennél fogva, hogy a világ legesélydusabb osztálysorsjátékában vegyen részt. — A most következő magyar kir. szabadalmazott 14. osztálysorsjátékban újból

110.000 sorsjegyre 55.000 pénznyeremény
és összesen egy hatalmas összeget,

14, millió 459.000 koronát
sorsolnak ki rövid 5 hónap alatt.

A legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben 1,000.000 korona.
Továbbá 1 jutalom 600.000, 1 nyeremény 400.000, 1 à 200.000, 2 à 100.000, 1 à 90.000, 2 à 80.000, 1 à 70.000, 2 à 60.000, 1 à 50.000, 1 à 40.000, 5 à 30.000, 3 à 25.000, 8 à 20.000, 8 à 15.000, 36 à 10.000 korona és még sok egyéb; összesen 55.000 nyeremény és jutalom 14.459.000 korona összegben.

Az I. osztályú sorsjegyek tervszerű árai:
1. eredeti sorsjegy frt. —.75 vagy kor. 1.50; 2. eredeti sorsjegy frt 1.50 vagy kor 3
3. " " " " 3.— " " 6.— " " " 6.— " " 12
A sorsjegyeket utánvétel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldjük hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk

t. é. április hó 17-ig
bizalommal hozzánk beküldeni.

TÖRÖK A. ES TSA
BANKHÁZA BUDAPEST.
Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete

Főáruadánk osztálysorsjáték-üzletei:
Központ: Teréz-körut 46—a I. fiók: Váci-körut 4—a II. fiók: Múzeum-körut II—a III. fiók: Erzsébet-körut 54

Rendelőlevél levágandó. **Török A. és Társa bankháza Budapest.**
Kérek részemre I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget ..... korona összegben } utánvételezni kérem
postautalvánnyal küldöm
mellékelem bankjegyekben (bélyegekben).
A nem tesző törlendő.

Pontos cím

Föltámadunk!

És jámbor asszonyok jövének Jézus sirjához és szóla hozzájuk az angyal:

— Jézus nincs itt. Föltámadott!

Valami csodálatos erővel ragadta meg szívünket a biblia meseje. Most közel kétezer esztendei távolságban attól az időtől, amely a történelemben már a történetírás kora, de a hitéletben a monda ideje, megigézi lelkünket a biblia legszebb példázata: a Krisztusi föltámadás!

Föltámadunk! Ennek a kinyilatkoztatásnak az erkölcsi igazságát látjuk az evangélisták könyvében s ez teszi erőssé lelkünket a hitben, vallásosságban.

Van föltámadás! Álljunk ki napfényes Husvét vasárnapján Isten szent ege alá és kérdezzük:

— Van-e föltámadás?

Sebesszárnnyu, illatos szellő dagad körülöttünk, a mezei gyöp alul kékszemű ibolya veti föl fejét, lombosodik a távoli erdő s valami rejtelmes, lázas zsendüléssel telik meg az egész nagy mindenség. Mintha az élet szétfutó erei pattogzanának feszültségükben. Hát mi ez, ha nem föltámadás?

Hiszen napok, hetek előtt még halott volt a most újra éledt természet. Virág nem hányt ki fejét fagyos röge alul, a távoli erdő száraz ágai közt hideg szél siráma zúgott, halotti gyász fagyos szemfedője borult a földre.

Föltámadás! Föltámadás!

Nem mulhat el a világon semmi, hogy elmulásból új élet ne fakadjon. Fizika, kémia és a pozitív tudományok összesége bizonyítja ezt és a tétel igazsága erkölcsi lényegét keres. És megtalálja azt az evangélisták könyvében, a bibliában.

Nincs élet, amelynek ne volna föltámadása. Föltámadunk!

Az eszmére hengerített sziklakő elfordul és diadalmasan fehér égi fényben kél ki sirjából az igazság!

A föltámadás napja a legszebb ünnepe a hitnek. A maga erkölcsi erejével milliók elcsüggedt lelkét emeli szárnyaira, erkölcsi szépségével milliók gondolatát nemesíti meg.

És nincs rajta kívül még egyetlen egy oly ünnep, amely a maga erkölcsi lényegének és eszméi jelentőségének igazolását annyira megtalálná a természetben, mint a husvét.

Mikor újra támad a természet élete, akkor ünnepli az emberiség a minden élet forrásának újra támadását.

Ünnepeljünk tehát az örök élet hitében. Legyen lelkünk vértje az a gondolat, hogy érettünk született érettünk élt, érettünk halt meg és érettünk támadt újra fel az igazság.

És amily fenséges volt születése, élete és halála, ép olyan volt föltámadása is. Mert az igazság önmagától fogva nagy és fenséges. És nincs különbség a szegény és a gazdag, a szenvedő és boldog ember igazsága közt. Az igazság egy!

És bár temessék el százszor is az igazságot, a sziklasir megrepedsz az igazság harmadnapra halottaiból diadalmasan föltámad. Mert az igazság maga az élet, amelynek nincs halála. Amit mi halálnak látunk, az csak egy rövid állomás, amely fölötte nyomtalanul száll el az öröklet.

Örvendezünk! Föltámadott e napon az igazság. Zugjanak az ünnepi harangok! Alleluja! Alleluja!

A hit a mi várunk. És hisszük, hogy egy az igazság és ez a mi Crédónk. Hiszük, hogy van föltámadás, mert igaz a biblia példázata:

— Föltámadunk! Föltámadunk!

... És jámbor asszonyok jövének Jézus sirjához és szóla hozzájuk az angyal:

— Jézus nincs itt. Föltámadott!

Vasut az őserdőben.

Irta: **Budnyánszky Gyula.**

A gyorsvonat indul. Az első, A mely utat tört az ős hegyeken. Almokatugy a nagy elme sosem

Hogy végül a győztes ő ne legyen. Mind a mit alkot az emberi ész, Pusztá csodának akármí merész, Emberi munka ha váltja valóra, Elszáll a verejték, el a könny [nyoma róla:

S lángkoszorúval övezve Sugárzik az eszme... Szikrát vet a szénfüst, a gép pöfög. Csattog a sinen surranó kerék: Fut vissza a táj, mintha repülne a [rög:

Igy leigázni a szárnyas erőt A gözkatlan előtt Egyetlen emberkéz elég. Száguld a vonat folyvást sebesebben Rónákon át, hegyek közt messze jár Bent a teremben, a mig a pere [tova reben. Vidáman össze csendül a pohár.

És szól a vendéglátó boldogan: Mesék honába képzelem magam, Midőn az emberésznek hódolok, Hiszen mesébe illő a dolog, Hogy itt mi most a holdas éjszakát Pezsgős pohár mellett virasztjuk át És ez alatt Az éj szalad És oly vidékre visz szárnyas lovunk, Minőt csak álmainkban gondolunk. Az ős világ szüz talajára megyünk, Hol embereddig még nem járt soha;

Zergék, tündérek trónja volt hegyünk,

Melyet benőtt a költészet moha. S mi áttörünk a szirtek sziklamellén, Tengersizemek fölé hidat verünk És rajta az időt hozzánk emelven, A regekor ma együtt él velünk. Urak! Köszöntsük az ember hatal-

[mát, Az elme mérhetetlen diadalmát, Mely a természetet lebüvölő, Minden fölött uralkodó erő!

Vigan kocintanak, Búszkén bólintanak A gög szavára az urak... Vezet világtalant a vak. S mig összecsendül a pezsgős pohár, A gyorsvonat az éjben messze jár. Hajrá ütemre zeng a nóta: Ott isznak a léha fiuk, Az éjbe a mámor dala zug. De egy sarokba meghuzódva Némán mereng a költő: A bolond, a kába! Pezsgőt poharába Egyszer se tölt ő; Kezében egy elhervadt rózsaszál, A lelke Istentudja merre száll!

Éjfélre, mikor Még nincs a bitor Önzésnek az álmok fölött hatalma: Az őserdő nyugalma Szilaj robbajjal fölverődik. Megbomlik az édeni összhang Zagyván bömböl a visszhang, S föl a sudár fenyőig, Le az illatos, Üde, harmatos Völgy fűvéig, A csobbanó patakérig Száll a gépnek lomha füstje; Szennyes lesz az ég ezüstje; A levelek fuldokolnak Szénszagától a pokolnak; A mélységben döng az érc, Fent a bérc Felriadva hahotázik... Egy fejecske, újra másik, Ki-kivillan a bokorbul, Erre fordul, könnye csordul, Már ezer, már millió, Sürgölődik lombon, ágon, Fű tövében, hársvirágon, Hol tündérnek élni jó. És sikoltva, Kőrslángot mind eloltva, Makkopáncsot földre ejtve, Veszedelmet félve, sejtve, Köhatárán átalutnak A tündérek összefutnak, Hogy meglessék, Hol tör rájuk az ellenség? Hol pöfékel, Földdel, éggel Perbe szállva, A dübörgő durva lárma?

Ott a rém, a kit keresnek! Villog két vörös szeme... Védekezni ellene

Egy sziklának neki esnek.
Jaj, vége, vége, vége!
Mehalt a esend, a béke!
És az erdő kis manói,
A tündérek milliói.
Ügygyel-bajjal,
Vad robbajjal,
A sziklát legörgetik.
A hatalmas szörny pedig,
Mint levél az ágról,
Mikor őszi szél suhan,
Egyszerre a gátról
A mélységbe lezuhan.

Irtóztató esés!
Az emberész mesés
Nagy alkotása rom.
Kétségbeejtő fájdalom
Üvölt az égre;
A vaskerékre
Kifecsent vér tapad;
Az ember, mint a vad.
Egymást harapva, lökve, tépve,
Mindegy! a másik holt-e? ép-e?
Jajgat, zihál, hörög, sikolt...
S a haldoklók fohása,
Sebesültek rimánkodása
A míg az őserdőbe száll:
Nem rezdül egyetlen fűszál
S némán halad tovább a hold.

És oda gyűlnek a kandi szemű
Tündérek, állva kört:
Ez hát az a vaskeselyű,
Mely életükre tört
A földbe furódva hever,
Mozdulni se mer.
A gögös óriáson
Győzve taposnak im a kicsinyek.
Görbe a vas, csupa vér a bársony;
A sebesült költő is alélva piheg.

Megismerik őt. Véres a melle,
Gyöngéden ölükbe emelve,
A tengerszemhez a vizig,
Dédelgető gonddal viszik.
Zöld ruhájú fullajtárok
Futnak az erdőbe:
Ha bozót, ha kő, ha árok
Van is ott előtte.
Kicsi tündér fajta
Átaloson rajta.
Száz hoz ezerjő füvet,
Harmateseppe száz siet,
Ezernek a könnye ömlik,
A tisztást mind előzőnik:
Fürge tündér millió
Tudja: sebre hogy mi jó
Tengerszem vizével
A sebét kimossák,
Lágy rózsalevével
Bekötik szeliden, hogy meggyó-
gyithassák.

Utolsó hívüket
Mehalni nem hagyják:
Zsong, zümmög a liget,
Édes dalok árja n szépen elaltatják.

... Kórházban ébred a beteg.
Elmult a láz, beforrta a sebek.
S mikor szemét először fölveti.
Mohón örül neki

S dicsekszik az orvos tanár,
Hogy meg van mentve már:
Valóban ritka szép eset! . . .
A költő meg csak úgy magában,
Sóhajta elmerengve, lágyan:
Már elveszett, örökre elveszett!

Utijegyzetek Japánból. *

Irtá: Szuk Géza főmérnök.

Japán most aktuális téma. A háboru kitörése előtt keveset gondoltunk Japánra, most azonban mindenki érdeklődik ezen ország iránt, a nélkül, hogy talán tudná miért? Valószínűen csak a kis nemzet harcát látja mindenki, a melyet az önfentartás ösztönéből kifolyólag küzd.

En a háboru kitörése előtt egy hónappal Japánban tartózkodtam, alkalmam volt Japánt tanulmányozni és így talán nem lesz érdektelen, ha az önök lapja olvasóinak egyet-mást Japánról elmondok.

A japánokról elmondhatjuk, hogy a világ legtisztább népe. Apraja-nagyja folyton fürdik, s lakásukban mindenütt a legnagyobb tisztaságot tapasztaljuk, legyen az gazdag vagy szegény ember lakása. Feltűnik az a körülmény főképp akkor, ha az utazó Kinából érkezik Japánba, Ezenfelül a japánok hihetetlen művészeti érzékkel rendelkeznek, a virágot nagyon szeretik és gyakran csodálat töltött el, ha láttam, hogy az egyszerű paraszt asszony falusi otthonát krizantémekkel oly izléseként díszítette fel, mintha elsőrangú festőművész adott volna neki tanácsot.

A Japánok az európaiak iránt szívesek és udvariasak, bár nem szeretik, mert nagyon féltékenyek az európaiakra, s e tekintetben rosszabbak a kínaiaknál. A Japánok utazó képessége páratlan. Sokan ezt az alacsony fokot álló értelmiségnek tulajdonítják, én azonban azt tartom, hogy ez inkább az eredetiség hiányát mutatja.

A ki Japánba érkezik, az rendszeren egyik nagyobb kikötővárosban száll partra. Két ilyen pont van, ha nyugatról keletre utazunk úgy Nagaszakiban, ha keletről nyugatra utazunk, akkor Jokohámában kell kikötöni. Az első benyomást alig lehet leírni. Én itt Pierre Lotti Chrysantém asszonyára utalok, a ki szebben írta meg, mint akárki, hogy milyen Nagaszaki. Az első benyomás ugyszólván leírhatatlan. Minden olyan bájos, kedves, s azonkívül minden olyan kicsiny, játékszerűen hasonló. A természet, a hegyek, völgyek, a víz, az ég, az mind olyan, mintha művészeti kezek rakták volna egymás mellé; a nép pedig, főképp a hölgyek, olyanok, mint a tortára való cukorbabák. Egészen elűntek a mi megszokott izlésünktől és még is bájosak, sőt igen sok közöttük a szép is. Tarka ruháscskájukban, tipegő járással, csupa baba benyomást teszik az idegenre.

A japán városok rendszeren nagyon kiterjedtek, mivel a házak mind földszintesek és ritkán akad Japánban egy-egy emeletes ház. Az igazi japán háznak nincsenek téglafalai, sem kéménye, sem ablakai. Minden fából van, azonban a tető rendszeren nehéz cseréppel van födve, néha a legfantasztikusabb formá-

*) Szuk Géza budapesti főmérnök közvetlenül az orosz japán háboru kitörése előtt hosszabb ideig tartózkodott. Japánban Budapesti tudósítónk kérésére szíves volt tapasztalatairól lapunknak a fenti cikkben néhány érdekes részletet megírni.

ban. A szobákat tolató fafalakkal alakítják tetszésük szerint. Ezek a falak rácsokból állanak papírral bevonva. Ha a falakat félretoljuk, három-négy szobából csinálhatunk egyet. A utcára néző részen ugyancsak ilyen rácsalaku fal van, melynek papirosburkolatán át szűrődő napsugár világítja meg a japán ház bel-sejét. A mennyezet fadeszkából áll, a padló pedig rizsszalma gyékényekkel van födve. A berendezés nagyon egyszerű. A fekvőhely rendszeren csak néhány paplanból áll, a melyet ágynak használnak. Arasznyi magas kis asztalok és néhány melegítő edény fából vagy bronzból, néhány lámpa teakészlet egy kis polc, a falon pedig valami festett papirkép alkotják a japán szoba berendezését. A szék ismeretlen butordarab Japánban, mivelhogy a japánok mindig a földön ülnek. Az ételt eszéskéből eszik két kis fabotoeska segítségével.

A japán szorgalmas, de azért nem erőlteti meg magát. Mindig jókedvűek, folyton csacsognak, nevetgélnek a hölgyek; míg a férfiak tartózkodóbbak. Érdekes, hogy a nyugati civilizáció hódítása ellenére a nőket a japán férfiak nem tekintik másnak, mint játékszernek. Ha kedveskedni akarnak hölgyeknek elnevezik lotosznak, krisantémnek vagy szászorszépnek; ellenben, ha haragusz-nak reájuk bambusznak titulálják. A férfiuval egyenrangúnak soha sem tekintik őket. Gyermeküket azonban határtalanul szeretik, s ezek az édes, kis apróságok érdemesek is a szeretetre.

A japán szereti a természetet, a kertészetet művészettel üzi. Különösen kedveli a faelnyomortást. Arasznyi törpe fáikat mindenütt látni lehet, sőt a szálókban minden asztalon törpefák díszlenek. Sok japán házban, főképp a tea házokban mesterséges tavak, apró sziklák vizes és aranyhalakban bővelkedő kis tavacsok vannak. Az utazó mindenütt a legnagyobb kényelemmel találkozik s Japán idegenforgalmi tekintetben úgy be van rendezve akár Svájc.

Meg kell emlékezni itt a gésákról is. Ez japáni különlegesség. Szegény szülők gyermekeit egy külön, a gésák kiképzésére szolgáló intézetbe veszik fel a hol táncban, zenében és énekekben képezik. A leányok már hét éves korukban kerülnek az ilyen intézetbe, s kötelezik magukat bizonyos évekig, hogy az iskolát látogatják és később annak szolgálatába állnak. A legelőkelőbb gésaiskola Kiotóban van, a hol tavaly mint nekem beszélték — hétszáz leány volt az intézet növendéke.

Ezek a leányok, ha az iskolába a tandíjat megfizették: teaházakban mulattatják a közönséget, illetőleg rendszeren zártkörű társaságot. Az az Európába elterjedt nézet, hogy azok a leányok könnyűvéretek — téves. A gésa büszke az ő tánc- és énekművészetére és igaz éretnyes életet él. Gyakran megtörténik, hogy előkelő japán férfiak feleségei lesznek.

A Japánról, mint katonáról, sokat írtak mostanában a lapok. Valóban el lehet mondani, hogy ezek az aprótermetű emberek kitűnő katonák, úgy fizikai, mint normális tekintetben kisigényűek, kitartóak és józanok. A japán hadsereget néhány francia és német katonatiszt képezte ki annak idején. Egyenruhájuk európai mintára készült, csupán a cipők hiányoznak, mert a japán katona cipő helyett szalmapapucsot visel.

Meg akarok még emlékezni a japán színházról is. Ez a színház darabjával és zenéjével lényegesen elűt a miéktől. A legelőkelőbb japáni színház Tokióban van

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Műfiktelési árak: Kisnyom: Megyédévrő . . . . . 8 korona Nagynyom: Megyédévrő . . . . . 12 Kisnyom: Megyédévrő . . . . . 5 Nagynyom: Megyédévrő 20	Felelős szerkesztő: Rudnyánszky Gyula.	Kiadó laptulajdonos: László József.	== Egyeszedik ára 4 fillér. == Szerkesztőség és kiadóhivatal: Debrecen, Csapó-u. 9. — Telefon 275
--	--	---	---

A tavaszi idény beáltával a szükséges legelegánsabb

URI ÖLTÖNYÖKET ÉS FELÖLTÖKET,

valamint KATONAI egyenruhákat, PAPI VERENDAKAT, palástokat és fővegeket, a legmodernebb, — mérsékelt árak mellett készítek.

Tisztelettel

== PRELOVSZKY ANDRÁS ==

első rangú katonai és polgári szabó-üzlete bel- és külföldi szövetek, valamint hadi felszerelési cikkek nagyválasztéku raktára.

Debrecen, Kossuth-utca 4-ik szám alatt.

MIHALOVITS J.

gyógyszertára s gyógyszerészeti műlaboratoriuma a „Kigyó“-hoz
DEBRECENBEN, FŐTÉR 31-IK SZÁM.

Ajánlja a következő közkeveltségnek örvendő készítményeit:

Harmat-crème araszépitő s bőrápoló kenőcsét, mely teljesen ártalmatlan, nem zsíroz, tehát nappal is használható s az arcnak üdőséget, finomságot s hamvasságot kölcsönöz. Az arcot tisztítja s fehériti. Kiváló eredménnyel használható arcvörösség, májfolt, sömör, szeplő s egyéb tisztátalanságnál. 1 tégely harmat-crème ára 1 korona. A kréméhez használ- **Harmat-arcpor**, mely az arcnak kandó poudert, a üde, ifju szint kölcsönöz, háromféle színben kapható u. m.: fehér, rózsás s eréme színben. Kitűnő illata, teljesen ártalmatlan volta s finomsága által vetekedik minden más készítménnyel. Jól tapad és igen jól fed. **Próbadoboz** ára 50 fill. **Nagyobb dobeze** 1 és 2 kor. **A Molitergin** a legkiválóbb sen kézbőr-ápoló folyadék, mely a bőrnek selyemszerű lágyaságot, bársonyszerű finomságot kölcsönöz. Fehériti az arc- s kézbőrt. Teljesen ártalmatlan. Nem zsíroz s nem piszkítja a ruhát. Hatása bámulatos és rögtöni! Napégette vagy szélkifujta kezeket vagy arcbőrt a legrövidebb idő alatt üdév, finommá tesz. Megbarnult kezeket, eldurvult kézbőrt fehérré, puhává változtat. **Egy üveg Molitergin** ára 1 korona.

Mihalovits J. gyógyszerésze a „Kigyó“-hoz Debrecen.

Növényi-hajszeszer. Dr. Borsos-féle Meggátolja a hajkihullást, a fejbőr megkorpásodását, a hajvégek megtörését s megóvja a fejbőr betegségektől. Illata kellemes. Hatása biztos. Használata egyszerű. Nem zsíroz. Nem piszkítja a fehéreneműt. Teljesen ártalmatlan. Elősegíti a hajnövést. 1 üveg hajszesz ára 1 vagy 2 korona.

Növényi hajkenőcs. Dr. Borsos-féle Azok részére, a kik a folyadékot nem kedvelik s inkább a kenőcsnek barátai, készül ugyanolyan ható anyagból s ugyan olyan kiváló hatásu hajkenőcs is, mint a Borsos-féle hajszesz. Ezen hajkenőcs is, teljesen ártalmatlan. Hatása gyors, biztos!

Iztelen csukamájolaj Egy tégelyhajkenőcs ára 1 korona A Mihalovits-féle teljesen izetlen szagtalan készítmény, mely undort nem okoz s e végből a gyermekek azt szívesen szedik. A Mihalovits-féle

China-bor. China vas-bor. Conduangó-bor. Pepsin-bor. } Egy üveg ára 1 korona 60 fill

Szemesredői herból kiváló gondal készült gyógyborok, melyek gyógytétel tekintetében versenyeznek minden e nemű készítménnyel. Nagy raktár bel- és külföldi gyógyszerkülönlegességekből.

Lapunk mai száma 20 oldalra terjed.

Belyem és szövet kész bluzokban őrjáki választék

ujdonságok
Pongyola és bluz kelemékben

TISZTELETTEL adjuk tudomására a hölgyvilágnak, hogy a tavaszi bevásárlási utunkról vissza térve, oly remek árukat gyűjtöttünk össze, hogy azok a legmagassabb igényeket is kielégítik, felkérjük tehát a tisztelt vevőinket, hogy remek tavaszi ujdonságainkat megtekinteni sziveskedjenek.

Az idény ujdonságai:

Remek ruhaszövetek: disztíngvált pastell színekben, legmodernebb a pezsgőszin, utcai séta ruhákra is erősen dominál, továbbá a grenadine pettyekkel, a melyekből egyes ruhákat hoztunk. Dölének, batiztok, setirek, lyberti batistok, schiné grenadinok, és több ujdonságok is érkeztek raktárra.

== Lovass és Ladányi ==
női divatáruháza, Debrecen, Piac u. 7-ik sz.
Bika szálló mellett

Öltözés! Leiklimeretességtől
Saját érdekében hirdessen kizárólag LEOPOLD GYULÁ
hirdetési irodája által, Budapest, Erzsébet-körút 54.
Szakavatottsági Pontosság!

Császárfürdő
téli és nyári gyógyhely
BUDAPESTEN.
Elsőrangú kénes hévízű gyógyfürdő, páratlan gőzfürdővel, legmodernebb iszapfürdőkkel, pompás ásványvizusodákkal, kő- és kádfürdőkkel.
200 kényelmes lakoszobával.
Prospektus kívánatra ingyen és bérmentve.

KÖSZVÉNY ÉS CSÚZ ELLEN LEGSIKERESÉBB
a KRIEGNER-féle
REPARATOR
1 üveg 2 korona, kis üveg 1 kor.
Főraktár: KORONA - GYÓGYSZERTÁR, Budapest, Calvin-tér.
KIVÁLÓ SZERENŐSE!
• ELŐZÉKENYSÉG!
SZERENŐSE-NAPTÁR
INGYEN ÉS BÉRMENTVE!
KIRÁLYFI ÉS TÁRSA
BANKHÁZA, BUDAPEST, ANDRÁSSY-UT 60.
10,000 sorsjegy, 65,000 nyer. — Nyeremények összege 14.459,000 korona.

A Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete
BUDAPEST, V. GÉZA-UTCZA 2.
300 koronától kezdve ad törlesztéses záloglevél-kölcsönöket, melyek után
teljes kifizetés után: 2% levonással:
50 évi a 400 kor. 5.40%-a
40 " " 5.80%-a
30 " " 6.20%-a
20 " " 6.60%-a
10 " " 7.00%-a
Tízetendő járadékul a törlesztéssel együtt.
Bővebb felvilágosítást az intézet díjmentesen ad.

FŐRAKTÁR: KORONA - GYÓGYSZERTÁR Budapest, Calvin-tér.
KRIEGNER-FÉLE
- CRÉMG 2 KOR.
- PÜDER 1
- SZAPPAN
- Törzsvásárló-jegy.

PLATSCHEK VILMOS
FÉRFI- ÉS GYERMEK-ruha áruháza
Budapest IV., Központi Városház. (Károly-körút.)
Eltérő legelőbb, legújabb

HÔTEL PARIS SZÁJLODA
Szájloka: SIMON PÁL.
BUDAPEST, VI., VÁCZI-KÖRÛT 25. SZ.
100 szoba 2-20 k-ig fejlettebb kiszolgálással és villanyvilágítással együtt. Fürdők, elegáns kávéház, étterem és sörcsarnok a házban. Villamos vasúti megállóhely az összes pályaudvarok és hajók felé.

Vidéknek kedves találkozó helye
KLIVÉNYI FERENCZ
vendéglős elsőrangú éttermei
Budapest, VI., Andrásy-út 39.
Külföldi magyar konyha, valódi tiszta borok és a világhírű „PSCHORRBRÄU” egyedüli kimerése.

REMINGTON
LEGTÖKÉLETESÉBB
IRÓGÉP
ÚJ MODELLJE
megjelent!
PROSPEKTUST KÜLD
GLOGOWSKI ÉS TÁRS
BUDAPEST
ANDRÁSSY-ÛT 12.
FEJLEMUHATATLAN

Ön nagyon idősnek látszik!
Fesse haját a **CZERNY-féle**
Tanningene
HAJFESTŐ-SZERREL

VÉRGYÓGYÍTÁS
A legskerebb gyógymód: asthma, szív-, gyomor-, lég- és borbaj, szélhűdés, emezavar, stb. ellen.
Megalapítója és egyedüli képviselője:
D. KOVÁCS J. fővárosi orvos.
BUDAPEST, V., VÁCZI-KÖRÛT 18. SZ. I. EM.

As egyedül létező valódi angol
SZÉPÍTŐSZER **UGORKATEJ**
Balassa-féle valódi angol
mely azonnal eltávolít minden szepit, májfoltot, pattanást, mitesszert stb. és az arcnak üdéséget, hatátságot kölcsönöz.
Hölgyeknek nélkülözhetetlen!
Egy üveg ára 2—K, hozzá ugorka-szappan L—K, puder 2—K.
Postai szétküldés naponta.
Főszétküldési hely: **Balassa Kornél** gyógyszerháza: Budapest — Erzsébetfalva.

Versenyen
kivüli olcsó árak!
Elsőrangú angol és francia
női ruha-keleme-különlegességek áruháza
LEON és OLÁH
Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 4.
Mintákkal az ország minden részébe
ingyen és bérmentve
küldenek

OSERS és BAUER
MOTORGYÁR
BUDAPEST
V., Lipót-körút 7.
Benzin- és petrolin-motorok
Szivógáz-motorok 2-3 fillér üzemköltséggel.
Ezerfolyó berendezések működésben. — Elsőrendű gyártmány. — Kedvező üzleti feltételek.
BÉCS
Dresdnerstrasse 79-86.
Benzin- és petrolin-lokomobilok

Miért szenved

ezer és ezer ember minden ok nélkül rendetlen és krónikus szorulásban, elzsírosodásban, szakadásban??

Ezek ellen füzetem ad felvilágosítást, mely ingyen kapható.

Dr. M. Remanns. (Maatsricht (Holland.))

**Zongorák,
Pianók,**

Cimbalmok

legnagyobb választékban.

Részletfizetésre kaphatók:

SCHMIDT S.

zongora raktárban.

és hólyag óvó különlegességek, valódi francia és amerikai gyártmány eredeti csomagolásban!

Orvosilag ajánlva! Feltétlenül biztos!

Arak korona értékben
Tucatonként: 2, 4, 6, 8 10, 12,
Bout-americans, tucatonkin 6,
8, 10. Női óvszer, „Pessarium ocisivum“ Mensinga tanár szerint
orvosi rendeltetire adatik ki. Ára
—5 korona. Valódi francia óvó biztonságai szivacsok (safety-spenges) ára tucatonként 6—12 korona.

Uj! Uj! Auto vagina apray! a legbiztosabb és legkényelmesebb női különlegesség. Sok ezer orvosi elismerő nyilatkozat! Ára kor 15, Diana-öv (havibaj-kötő.) Haszkötők. Gummi görcsér-harisnyákcsecskendők, irrigátorok, bibest!

Fontos! Fontos! Fontos! stb a legolcsóbb árak mellett.

Figyelemre méltó!! Legujabb cs. és kir. szab. Keleti féle! sérvkötő, pneumatikus gumminyomlappal, a legtekélyesebb ezen nemben.

Legujabb, körül belül 3000 illusztrációval ellátott, kimerítő árjegyzéket zárt borítékban, titoktartás mellett küld.

Keleti J. orvos-sebészeti mű és kötszer-gyár Alapítva 1878.

Budapest, IV., Koronaherceg-utca 17.
A hirdetésre hivatkozók gumiáru rendeléseknél 20 százalék árkedvezményben részesülnek.

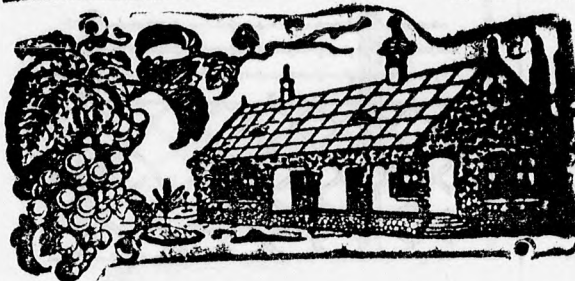
Keil-lakk

legkitűnőbb mázoló-szer puha padló számára.

Keil-féle viasz-kenőcs keménypadló számára.
Keil féle „Glasur“ fénymáz 45 kr.
Keil-féle arany-fénymáz képkerteknek 20 kr.
Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók:

Borsos Kata cégnél Debrecen.

SZŐLÖLUGÁST

ültessünk minden ház mellé és kertjeinkben föld- és homoktalajon.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas (bár mind kuszó természetű) mert nagyobbbrésze ha meg nő is, termést nem hoz, ezért sokan nem érték el eredményt eddig. Hol lugasuak alkalmas fajokat ültettek, azok bőven ellátják házuakat az egész szőlőérés idején a legkitűnőbb muskatály, és más édes szőlőkkel

A szőlő hazánkban mindenütt megterem s nincsen oly ház, melynek fala mellett a legcsekélyebb gondozással felnevelhető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek a legremekebb díszé, anélkül, hogy legkevésbébb helyet is elfoglalna az egyébre használható részekből. Ez a legháládatosabb gyümölcs, mert minden évben terem.

A fajok ismertetésére vonatkozó, színes fénynyomatu katalogus bárkinek ingyen és bérmentve küldetik meg, aki címét egy levelezőlapon tudatja.

Érnelleki első szőlőültvénytelep
cim Kágya, u. p. Székelyhid.

**Hazai gyártmány!
KLEINOCHEG SEC**

**ÚJDONSÁG!
ELSŐ MINŐSÉGŰ
PEZSGÓ.**

**KLEINOCHEG testvérek
csás. és kir.
udvari szállítók pezsgő
pincéi
BUDAPEST.**

Oh jaj

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhöges, rekedtség és
enyhülés

Egger mellpasztillák

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.
Doboza 1 korona és 2 korona.

Próbadohoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NADOR“

GYÓGYSZERTÁR

BUDAPEST VI., Váci-körú 17

Eljen!

Egger mellpasztillák csakhamar meggyógyított!

Kapható Debrecenben: Balázs Ödön, Füleky Pal, L. Kovács Sándor Mihalovits Jenő, Muraközy László, Dr. othschnek V. Emil, Szüle Ferenc, Tóth Béla gyógy szertárában.

T. Iparos osztály!

Ki festéket, firneist, lakkot, cinkvest, enyvet, furnírt görleceket, faragványokat és ecseteket akar venni, az jöjjön el hozzám! s vásároljon a még eddig nem létezett olcsó árakban.

Tisztelettel

Neumann Nándor.

Hatvan-u. 5. Bignió ház. Telefon 205.

SZ szep **EROS**
(törv. védve)

eltávolít azonnal, egyszeri használat után szőröket az arcról, bámulatos eredménnyel és teljesen ártalmatlan.

Ára 3 frt.

Fany Stiasny, Wien, II. Leop. g.6

Telefon
186

Szakszerű munka mégis a legolcsóbb. Villam mű berendezések kizárólag **FÖLDVÁRY L. debreceni első electro-mechanikus** készít a legtartósabban Kossuth-utca 1. szám az udvarban. Új berendezéseknél **másfél 1-évi. javításoknál él évi díjtalan rendbentartás, vilamos műszerek, telefonok, villamos házi csengők felszerelése és villamos zseblámpák raktára villanyos házcsengők és telefonok jó karban tartását évi három koronától feljebb vállalom.**

Kérjen mindenki

saját érdekében

**Valódi Kathreiner-féle
Kneipp-maláta kávé**

csak oly csomagokban, a melyek a Kneipp páter védjegyét és a Kathreiner nevet viselik, és kerülje gondosan a silány utáztatok elfogadását.

M.11/b

Virágot kedvelő és kert gazdák közönségéhez!

Van szerencsém tavasz beáltával tisztelettel figyelmüket elhívni arra, hogy nálam csakis legjobb minőségű és legmegbízhatóbb fajok, kipróbált jó csiraképességgel **vetemény és virágmagvak kaphatók.**

Megnyugvásom az, hogy 18 évi ittlétem alatt magas polcra emeltem a helyi kertészetet.

kiváló tisztelettel

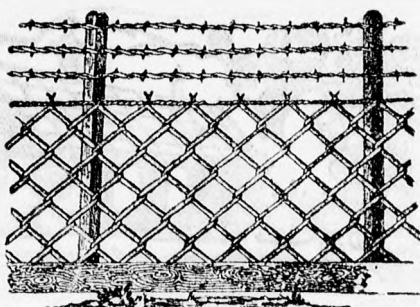
Paczelt János.

Nemesített rózsákból nagy készlet olcsón.

Gözetek és kosztok. Cserepos nyíló virágok

Neubauer János

vassodrony-szövet, szita áru, szabadalmazott kocsi-ülés, ruganyos agybetét és sodrony-kerítések gyára.

DEBRECEN, kétmalom-utca 4-ik szám.**Üzlethelyiség: Piac-utca 12. az Arany Bika szállodával szemben.**

Gyártmányaimra számtalan sok kitüntetés és elismerést nyertem.

Készítek mindennemű sodrony kerítést a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig. Fácánosok, erdők, szőlők, gyümölcsösök, udvarok, parkok, s baromfi udvarok kerítését. szóróros-ta szöveteket, föld és kavics áthányórostákat sodrony lábtörölt, ökör szájkosarakat, szóval mindennemű drótmunkákat. Kitűnő ruganyos agybetéteket, szabadalmazott ruganyos acél sodrony kocsiülést

Ezen minta szerint készült kerítés igen olcsó s minden eddigi kerítést felülmúl tartósság és célszerűség tekintetében

Kívánatra képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küldök. Szives pártfogást kérve
NEUBAUER JÁNOS.**Tavaszi idényre!**

Divatos és jutányos

CONFECTIÓ

Női és leánytelöltők, kalapok beszerzésére ajánljuk.

Rózsá

elismert legnagyobb női divat áruházát

DEBRECEN, Kistemplom-bazár.

Plissé és Gouwré intézet. * Külön kalap Szalon.

Gyászkalapokból állandó raktár.